

Aanvullend onderzoek huismussen en vleermuizen Kronehoefstraat Eindhoven

Aanvullend onderzoek huismus en vleermuizen

in opdracht van

Project Kronehoef
T.a.v. de heer R. Visser
Torenallee 20
5617 BC EINDHOVEN

betreffende locatie

Kronehoefstraat 62 e.o.
Eindhoven

documentkenmerk

1903/059/AP-01

versie

1

vestiging

Nuenen

datum

6 november 2019

opgesteld door:

ing. L. Bouwmans
Projectleider ecologie

gecontroleerd door:

ing. A. Paulusse
Projectleider ecologie

Dit document is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven. Het document mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Door derden aangebrachte wijzigingen en/of toevoegingen dan wel oneigenlijk gebruik van het document vallen niet onder de verantwoording van Tritium Advies BV.

Tritium Advies BV

Adviseurs in bouwen, milieu en veiligheid

T. 088 44 02 900

E. info@tritium.nl

I. www.tritium.nl

KvK-nr. 17108024

Tritium Advies is gevestigd in:

Arkel >> Neer >> Nuenen >>

Prinsenbeek >> Rijkevoort

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	1
2 Veldbezoeken	2
2.1 Huismusonderzoek	2
2.2 Vleermuisonderzoek	2
3 Resultaten	4
3.1 Huismusonderzoek	4
3.2 Vleermuisonderzoek	4
4 Conclusies	6
4.1 Zorgplicht	6
4.2 Eindconclusie	7
5 Literatuurlijst	8

Bijlagen

1. situatietekening plangebied
2. fotobijlage veldbezoeken

1 Inleiding

In opdracht van Project Kronehoef is een aanvullend onderzoek naar huismussen en vleermuizen uitgevoerd voor de locatie Kronehoefstraat 62 e.o. te Eindhoven. De oppervlakte van het volledige plangebied bedraagt circa 6000 m². De bebouwing binnen het onderzoeksgebied bestaat uit een bestaande boerderij en een voormalig kinderdagverblijf. De panden zullen worden gesloopt om hiervoor in de plaats 64 appartementen en 6 grondgebonden woningen te realiseren. In bijlage 1 is een situatietekening van het onderzoeksgebied opgenomen.

Uit de eerder uitgevoerde quickscan flora en fauna (documentkenmerk: 1807/023/RV-01, versie 1 d.d. 23 oktober 2018) is gebleken dat de bebouwing geschikt is als vaste verblijfplaats voor huismussen en vleermuizen. Om deze reden is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar bovengenoemde soorten c.q. soortgroep in de daarvoor geschikte onderzoeksperiodes en conform het vleermuisprotocol 2017 en de beschikbare kennisdocumenten van BIJ12. Door het hanteren van het vleermuisprotocol, kennisdocumenten en overig goedgekeurde inventarisatiemethodes kan bij een eventuele zienswijze worden aangetoond dat de noodzakelijke onderzoeksinspanning is verricht. Desondanks kan het voorkomen dat verblijfplaatsen van exemplaren niet zijn waargenomen tijdens de verschillende onderzoeken. Er blijft simpelweg sprake van momentopnamen.

Figuur 1: huidige situatie onderzoeksgebied (geel omlijnd) en plangebied (blauw omlijnd)
(bron: <http://kadasterloop.nl>)

2 Veldbezoeken

2.1 Huismusonderzoek

Huismussen zijn vogels met een vaste verblijfplaats en worden jaarrond beschermd conform de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook voor hun functionele leefomgeving. De leefomgeving van de huismus bestaat uit een vaste verblijfplaats/voortplantingsplaats, foerageergebied met voldoende voedsel en veiligheid. De te slopen boerderij binnen het onderzoeksgebied is geschikt als vaste verblijfplaats voor huismussen. Om deze reden dient de mogelijke functie van het onderzoeksgebied voor deze soort nader onderzocht te worden. Het aanvullende onderzoek naar de huismus is uitgevoerd conform het kennisdocument van de huismus van BIJ12 (2017) en het soortinventarisatieprotocol van Netwerk Groene Bureaus (2017).

Het aanvullend huismusonderzoek is uitgevoerd met vier veldbezoeken in de periode van 15 mei tot en met 13 juni 2019. De veldbezoeken dienen te worden uitgevoerd met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. De huismusinventarisaties zijn uitgevoerd op de dagen 9 mei, 15 mei, 29 mei en 13 juni 2019. Hierbij is gelet op nestindicatief gedrag (nestbouw, transport van voedsel, bedelende jongen), zingende mannetjes, baltsgedrag en aanwezigheid van een paartje bij een potentiële nestplaats. Dit onderzoek is overdag op een geschikt moment door één ecooloog uitgevoerd in de periode van twee uur na zonsopkomst tot twee uur voor zonsondergang. In tabel 1 is een overzicht weergegeven van de weersomstandigheden en de start- en eindtijden per veldbezoek. Aangezien er één onderzoek binnen de optimale onderzoeksperiode valt, is ervoor gekozen om drie onderzoeken in de geschikte periode uit te voeren.

Tabel 1: gegevens veldbezoeken huismussenonderzoek

datum	temperatuur (°C)	windkracht (Bft)	starttijd (uur)	eindtijd (uur)
09-05-2019*	12	3	09:15	10:10
15-05-2019*	17	3	16:20	17:10
29-05-2019*	14	2	10:10	11:00
13-06-2019*	16	4	11:35	12:25

*tijdens de veldbezoeken was het droog

2.2 Vleermuisonderzoek

Vleermuizen maken op verschillende manieren gebruik van hun leefgebied. In verschillende periodes maken ze gebruik van kraamverblijfplaatsen, zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen en foerageergebied. Tevens maken ze gebruik van vliegroutes. Uit de quickscan is gebleken dat de bebouwing, zowel de boerderij als het voormalige kinderdagverblijf geschikt is als vaste verblijfplaats voor vleermuizen. De functie van de bebouwing voor vleermuizen is aan de hand van het aanvullend onderzoek onderzocht. Het aanvullend onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd op basis van het Vleermuizenprotocol 2017, dat is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB), de Zoogdiervereniging, Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN). Tevens zijn de onderzoeksmethodes zoals beschreven in de kennisdocumenten van BIJ12 gehanteerd.

Het aanvullend vleermuisonderzoek is uitgevoerd met vijf veldbezoeken, waarvan drie bezoeken in de periode 15 mei tot en met 15 juli en twee bezoeken in de periode 15 augustus tot en met 1 oktober zijn uitgevoerd. De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd op de dagen 3 juni, 5 juni, 10 juli, 23 augustus en 13 september 2019. Hierbij is in de avond en/of ochtend door vier ecologen gepost bij de te slopen bebouwing op uit- of invliegende of zwermende vleermuizen en op sociale geluiden. Met behulp van een batdetector c.q. batlogger zijn de verschillende soorten waargenomen vleermuizen gedetermineerd. De avondbezoeken zijn uitgevoerd vanaf zonsondergang tot en met 2,5 uur tot 3 uur hierna. De ochtendbezoeken zijn uitgevoerd vanaf 2,5 uur tot 3 uur voor zonsopkomst tot en met zonsopkomst. In onderstaande tabel 2 is een overzicht weergegeven van de weersomstandigheden en de start- en eindtijden per veldbezoek.

Tabel 2: gegevens veldbezoeken vleermuisenonderzoek

datum	temperatuur (°C)	windkracht (Bft)	starttijd (uur)	eindtijd (uur)
03-06-2019*	21	1	02:30	05:30
05-06-2019**	18	3	21:45	00:15
10-07-2019**	19	1	21:50	00:20
23-08-2019*	13	1	04:00	06:30
13-09-2019*	15	1	20:00	23:00

*tijdens de veldbezoeken was het droog

**tijdens de veldbezoeken viel er (tijdelijk) motregen

3 Resultaten

Onderstaand volgen de resultaten en eerste conclusies van het uitgevoerde aanvullende onderzoek.

3.1 Huismusonderzoek

Tijdens de veldbezoeken van 15 mei en 29 mei 2019 zijn geen huismussen waargenomen binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Tevens zijn er ook geen verblijfplaatsen van de huismus aangetroffen binnen het onderzoeksgebied.

Tijdens het veldbezoek van 9 mei 2019 is een huismus gehoord in de bomenrij ten zuidoosten van de boerderij. Daarnaast is er tijdens dit bezoek een huismus waargenomen in de tuin van de woning Kronehoefstraat 60. Dit exemplaar is vervolgens weggevlogen richting de ringweg.

Tijdens het veldbezoek op 13 juni 2019 zijn er twee huismussen waargenomen binnen het onderzoeksgebied. Deze exemplaren zijn in eerste instantie waargenomen op de daken van de woningen Kronehoefstraat 58 en 60. Na deze eerste waarneming foerageerden de huismussen kort op de parkeerplaats naast de boerderij en vlogen ze in de coniferenhaag ten zuidwesten van de boerderij. Uiteindelijk verlieten de vogels het plangebied in noordwestelijke richting.

Conclusie: binnen het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van huismussen aangetroffen. Tijdens de veldbezoeken van 9 mei en 13 juni zijn huismussen waargenomen in en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Dit vormt echter geen belemmering voor het planvoornemen, omdat het plangebied niet dient als essentieel leef- of foerageergebied. Wel wordt bij de voorgenomen sloop- en bouwwerkzaamheden verwezen naar de in hoofdstuk 4 omschreven werkwijze.

3.2 Vleermuisonderzoek

Kraam- en zomerverblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoeken zijn geen invliegende of uitvliegende vleermuizen aangetroffen in het onderzoeksgebied. Wel worden er regelmatig twee tot vijf gewone dwergvleermuizen tegelijkertijd foeragerend waargenomen boven de toppen van de bomen bij de boerderij. Ook in de tuin ten noordwesten van de boerderij en rondom het voormalige kinderdagverblijf wordt sporadisch gefoerageerd door gewone dwergvleermuizen.

Paar- en winterverblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoeken zijn geen paarverblijven aangetroffen. Sporadisch zijn er overvliegende en baltende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze vleermuizen maakten echter geen contact met de bebouwing en vlogen op grotere afstand van de bebouwing, waaruit opgemaakt kan worden dat het onderzoeksgebied niet als paarverblijf in gebruik is.

Foerageergebied

Het plangebied wordt gebruikt als foerageergebied door gewone dwergvleermuizen. Met name rondom de toppen van de bomen bij de boerderij wordt gefoerageerd. Ook rond de zuidwestelijke

kopgevel en de tuin aan de noordwestelijke zijde van de boerderij wordt gefoerageerd door gewone dwergvleermuizen. De tuin van het voormalige kinderdagverblijf wordt sporadisch door gewone dwergvleermuizen gebruikt als foerageergebied. Maximaal vier gewone dwergvleermuizen per avond zijn foeragerend en overvliegend waargenomen in het onderzoeksgebied en de directe omgeving.

Vliegroutes

Er zijn geen significante vliegroutes waargenomen. De bomen die rondom de boerderij aanwezig zijn worden in mindere mate als vliegroute gebruikt. De bomenrij aan de Otterstraat is geschikter als vliegroute, vanwege de lijnvormige structuur. Daarnaast wordt deze bomenrij niet onderbroken en staat deze in verbinding met de tuinen ten noordwesten van het plangebied. Deze bomenrij zal bovendien behouden blijven. Tijdens de onderzoeken zijn een enkele keer een laatvlieger en een ruige dwergvleermuis voorbij gevlogen (maximaal twee van beide soorten per avond).

Conclusie: binnen het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Binnen het onderzoeksgebied wordt wel gefoerageerd door de gewone dwergvleermuis. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied, aangezien er niet onafgebroken wordt gefoerageerd. Daarnaast zijn er in de directe omgeving van het plangebied vergelijkbare foerageergebieden aanwezig in de vorm van tuinen en een kerkhof. Tevens zijn er geen significante vliegroutes aangetroffen. Wel wordt bij de voorgenomen sloop- en bouwwerkzaamheden verwezen naar de in hoofdstuk 4 omschreven werkwijze.

4 Conclusies

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van huismussen en vleermuizen aangetroffen. Het onderzoeksgebied zal geen essentieel foerageergebied zijn voor deze soorten c.q. soortgroep. Binnen het onderzoeksgebied wordt wel gevoerageerd door de gewone dwergvleermuis. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied, aangezien de vleermuizen niet onafgebroken foerageren en er in de directe omgeving vergelijkbare foerageergebieden aanwezig zijn, zoals de tuinen en het kerkhof ten noordwesten van het plangebied.

Gezien het voorstaande zullen de voorgenomen plannen geen nadelige effecten hebben op de huismus en vleermuizen. Anders dan de algemene zorgplicht bestaan er vanuit de Wet natuurbescherming geen verplichtingen ten aanzien van deze soorten en soortgroep.

4.1 Zorgplicht

Voor alle soorten geldt een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan deze soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden zijn niet voor alle verschillende soortgroepen gelijk. Als "veilige" periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half oktober tot eind november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als de egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Bovendien zijn de houtduiven uit het laatste legsel dan ook uitgevlogen.

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de betreffende soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kunnen bijvoorbeeld struiken gedurende het groeiseizoen kort gesnoeid worden, zodat er geen vogels gaan broeden.

Algemeen voorkomende soorten zonder jaarrond beschermd nest kunnen blijven broeden in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Indien broedende vogels in de directe omgeving van het onderzoeksgebied aanwezig zijn, kunnen versturende werkzaamheden zoals bouwwerkzaamheden of een verwijdering van beplanting mogelijk echter niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Indien er op deze manier wordt gehandeld, treden er geen nadelige effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden in de minst kwetsbare periode (tussen begin oktober en half februari) worden eveneens geen nadelige effecten verwacht. Dit laatste verdient derhalve aanbeveling. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd op bovenstaande wijze, zullen er geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te beperken (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen).

4.2 Eindconclusie

In onderstaande punten wordt de eindconclusie weergegeven:

- binnen het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen, essentieel foerageergebied en essentiële vliegroutes van vleermuizen aangetroffen, waardoor geen verplichtingen bestaan vanuit de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soortgroep;
- binnen het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied van huismussen aangetroffen, waardoor geen verplichtingen bestaan vanuit de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soort;
- de omschreven werkwijzen met betrekking tot de zorgplicht dienen in acht te worden genomen zodat een overtreding van de natuurwetgeving wordt voorkomen;
- een ontheffing in het kader van de Wnb (soorten) is niet noodzakelijk;
- de aanbevelingen in de quickscan flora en fauna dienen nageleefd te worden.

5 Literatuurlijst

BIJ12 (2017) *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus)*

BIJ12 (2017) *Kennisdocument Huismus (Passer domesticus)*

BIJ12 (2017) *Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (Pipistrellus nathusii)*

Netwerk Groene Bureaus (2017) *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017) *Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.*

BIJLAGE 1:

Geplande situatie

BIJLAGE 2:

Foto 1

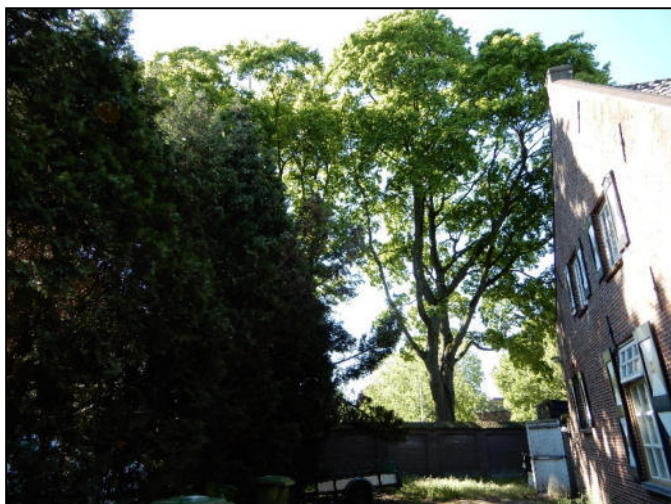

Foto 2

Foto 3

Fotobijlage: 1903/059/AP-01, Kronehoefstraat 62 e.o.
Eindhoven

Foto 4

Foto 5

Foto 6

Foto 7

Foto 8

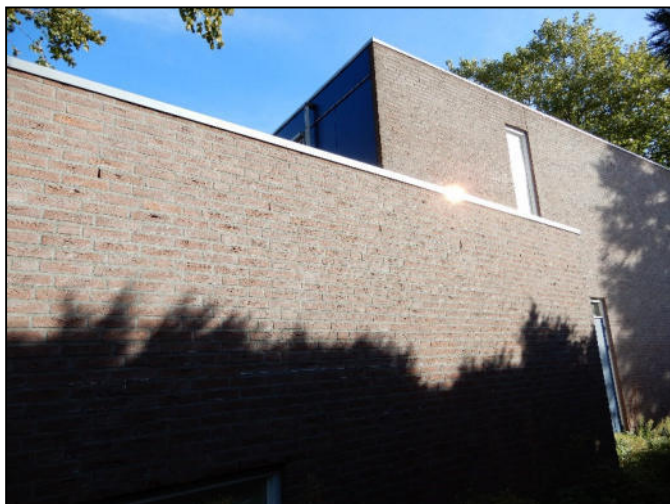

Foto 9